

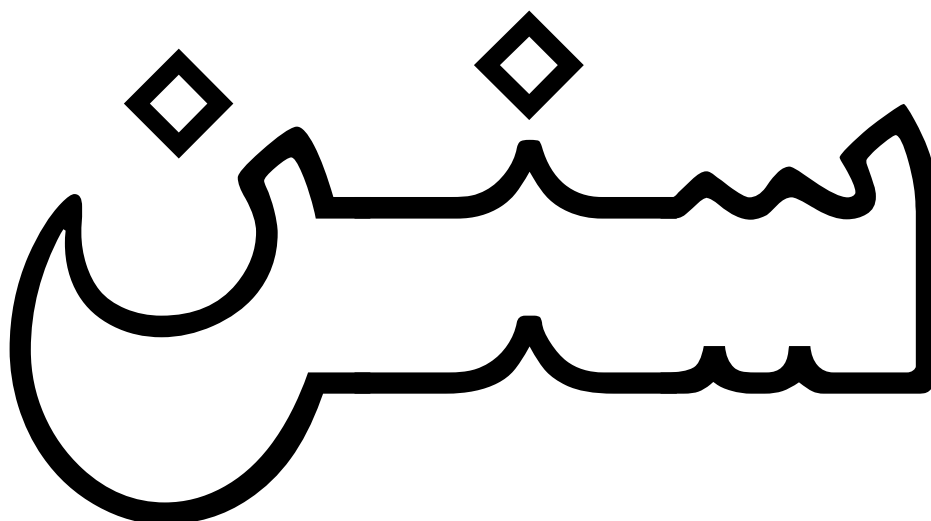

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۸۲۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۸۳۷، «سنن» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «سنن» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «سنن» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۸۳۷
ریشه	سنن
تعداد تکرار	۲۱
تعداد مشتقات	۹
تعداد ریشه مرتبط	۷۲

فهرست مشتقات

۱. السَّنَّ (۱)	۳. سَنَّ (۱)	۵. سَنَّه (۶)	۷. لِسْنَه (۴)	۹. مَسْنُونٍ (۳)
۲. بِالسَّنَّ (۱)	۴. سَنَّ (۱)	۶. سَنَّه (۳)	۸. لِسْنَتِنَا (۱)	

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۲)	۱۵. بشر (۲)	۳۰. رسل (۴)	۴۵. عود (۱)	۵۹. لنگ (۱)
۲. اذن (۴)	۱۶. بئس (۱)	۳۱. رود (۱)	۴۶. عین (۴)	۶۰. مضی (۱)
۳. ارض (۴)	۱۷. بین (۱)	۳۲. رؤی (۱)	۴۷. غفر (۲)	۶۱. مکر (۶)
۴. الک (۱)	۱۸. توب (۱)	۳۳. سجد (۱)	۴۸. فرض (۱)	۶۲. ملک (۱)
۵. الله (۲۲)	۱۹. جرح (۲)	۳۴. سلف (۱)	۴۹. قبل (۱۰)	۶۳. منع (۱)
۶. اله (۲۲)	۲۰. حیء (۱)	۳۵. سنن (۱۴)	۵۰. قدر (۲)	۶۴. نبو (۱)
۷. امر (۱)	۲۱. حرج (۱)	۳۶. سوء (۶)	۵۱. قصص (۲)	۶۵. نزل (۲)
۸. امن (۳)	۲۲. حکم (۳)	۳۷. سیر (۱)	۵۲. قول (۳)	۶۶. نظر (۴)
۹. انس (۲)	۲۳. حمء (۳)	۳۸. صدق (۲)	۵۳. کبر (۳)	۶۷. نفس (۴)
۱۰. انف (۴)	۲۴. حول (۵)	۳۹. صلصل (۳)	۵۴. کتب (۲)	۶۸. نفع (۱)
۱۱. انن (۳)	۲۵. حیق (۳)	۴۰. ظلم (۲)	۵۵. کذب (۱)	۶۹. نهی (۱)
۱۲. اهل (۳)	۲۶. خسر (۱)	۴۱. عبد (۱)	۵۶. کفر (۴)	۷۰. هدی (۲)
۱۳. اول (۸)	۲۷. خلق (۳)	۴۲. عذب (۱)	۵۷. کون (۵)	۷۱. وجد (۱۲)
۱۴. بدل (۷)	۲۸. خلو (۸)	۴۳. عقب (۱)	۵۸. کیف (۱)	۷۲. وله (۲۲)
	۲۹. رب (۲)	۴۴. علم (۱)		

فهرست آیات

۱. { آل عمران - ۱۳ } قَدْ خَلَقْتُمْ سُنَّتٌ قَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ
۲. { النساء - ۲۶ } يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذَيِّبَنَّ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَّتَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
۳. { المائدة - ۴۵ } وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
۴. { المائدة - ۴۵ } وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
۵. { الأنفال - ۳۸ } قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ
۶. { الحجر - ۱۳ } لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ
۷. { الحجر - ۲۶ } وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
۸. { الحجر - ۲۸ } وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
۹. { الحجر - ۳۳ } قَالَ لَمْ أَكُنْ لِأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ
۱۰. { الإسراء - ۷۷ } سُنَّةٌ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا
۱۱. { الإسراء - ۷۷ } سُنَّةٌ مَنْ قَدْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا
۱۲. { الكهف - ۵۵ } وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فُبُلًا
۱۳. { الأحزاب - ۳۸ } مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا
۱۴. { الأحزاب - ۶۲ } سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
۱۵. { الأحزاب - ۶۲ } سُنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
۱۶. { فاطر - ۴۳ } اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
۱۷. { فاطر - ۴۳ } اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
۱۸. { فاطر - ۴۳ } اسْتِكْبَارًا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرَ السَّيِّئِ وَلَا يَحِيقُ الْمَكْرُ السَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا سُنَّةَ الْأَوَّلِينَ فَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَحْوِيلًا
۱۹. { غافر - ۸۵ } فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَيْرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ
۲۰. { الفتح - ۲۳ } سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا
۲۱. { الفتح - ۲۳ } سُنَّةَ اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا